

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **H. T.,** zast. JUDr. Ljubenem Nikolovem, advokátem, se sídlem v Liberci, Moskevská 638/8, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 3. 2004, č. j. 24 Az 2176/2003 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 10. 2003, č. j. OAM-4814/VL-10-17-2003. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V kasační stížnosti stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, stěžovatel v obecné rovině namítal porušení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Dále uváděl, že podle jeho názoru nebyly naplněny zákonné důvody pro zamítnutí jeho žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona

o azylu, naopak byl toho názoru, že splňuje podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu.

V následném rozsudku Krajský soud v Ostravě došel obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel domovskou zemi neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, t. j. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Soud shledal, že v daném případě stěžovatel jako jediný důvod své žádosti o udělení azylu v průběhu celého správního řízení prokazatelně uváděl potíže s fyzickými osobami, které po něm vymáhaly úroky z půjčky, a taktéž to, že mu bylo uděleno správní vyhoštění. Z hlediska takto uplatněného důvodu žádosti o udělení azylu se krajský soud zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu, že tyto důvody nelze podřadit pod důvody uváděné v § 12 zákona o azylu. Krajský soud neshledal ani namítané porušení ustanovení správního řádu a žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, ve které jako důvod kasační stížnosti uvádí nezákonnost, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K tomu doplnil, že je pravdou, že si půjčil určitou částku peněz, a že po něm osoby jemu neznámé požadují částku 10 000 USD. Nemá však možnost zjistit, proč jej tyto osoby pronásledují, zda jsou soukromými osobami, atd. Stěžovatel jen předpokládá, že by to mohli být bandité, ale nemá možnost zjistit, jaká složka se za tím skrývá. Mimo to uvedl, že je vdovec, a že má nezletilé dítě. S ohledem na to, že byl nucen takto vycestovat z místa bydliště do jiné země, měl za to, že když mu bude z výše uvedených důvodů, nebo z důvodu podle § 14 zákona o azylu, poskytnut azyl, bude mít možnost postupně v klidu vše časem vyřešit. Chápe, že důvody, uvedené v § 12 zákona o azylu jsou kogentními důvody, ale ne vždy se člověku podaří přesně specifikovat ten který konkrétní důvod, a proto se domnívá, že Krajský soud v Ostravě měl s ohledem na stěžovatelovu nedostatečnou znalost práva ČR a neznalost českého jazyka brát zřetel na tyto okolnosti. Zřejmě se mu nepodařilo úplně vše dobře vysvětlit.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak rozhodnutí ve věci azylu, ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Proto je podle Nejvyššího správního soudu třeba nejprve se vyjádřit k významu důvodu kasační stížnosti, jehož se stěžovatel dovolává, a to důvodu podřaditelného pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Pokud jde o stížnostní důvod uváděný v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., t. j. „nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení“, k tomu Nejvyšší správní soud především obecně poznamenává, že nesprávné posouzení právní otázky může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

Taková pochybení však Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě neshledal.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu zjistil především následující podstatné skutečnosti: Ze žádosti o udělení azylu ze dne 25. 9. 2003 vyplynulo, že stěžovatel opustil území domovské země 21. 6. 2003 z ekonomických důvodů. Na Ukrajině si v roce 1991 vypůjčil od kamaráda 1000 USD. Tento dluh splatil, ale věřitel chtěl ještě procenta. Chtěl 10 000 USD. Poslal na stěžovatele bandity, a ti po něm tyto peníze vymáhali celých 10 let. V roce 1999 jej odvezli do lesa a tam fyzicky napadli. Musel být hospitalizován, po propuštění z nemocnice za ním bandité dále chodili a chtěli peníze. Před dvěma lety chtěl odjet do Portugalska za prací, ale firma, která toto zprostředkovávala zmizela. Protože na Ukrajině již neměl žádné finanční prostředky na obživu své rodiny, rozhodl se v červnu 2003 odjet z Ukrajiny do České republiky. Od té doby žije v České republice, bylo mu však uděleno správní vyhoštění, proto nyní žádá o azyl. Do Protokolu o pohovoru ze dne 29. 9. 2003 k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky pak stěžovatel opakoval to, co uvedl v žádosti, a dodal, že má doma dceru, která žije u sousedů, neboť manželka i jeho rodiče zemřeli, proto nechtěl původně žádat o azyl, chtěl jen vydělat peníze a vrátit se domů. Na policii se kvůli banditům, kteří po něm chtěli peníze a vyhrožovali mu, neobrátil, bylo to podle něj zbytečné, neboť je toho názoru, že jsou všichni propojeni. Tady pracoval na stavbě, byl kontrolován policií a dostal správní vyhoštění. Poradili mu, že může požádat o azyl. Doma

žádné problémy se státními orgány, policií, soudy atd. neměl. Ve své vlasti se obává vymahačů. Z výše označeného Protokolu rovněž vyplynulo, že stěžovateli byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočníka) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámil, vyjádřil se k němu, resp. navrhl jeho doplnění. Stěžovatel poté uvedl, že byl seznámen s obsahem Protokolu o pohovoru v ruském jazyce, souhlasí s ním, a nežádá doplnění ani změny.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel jak správní orgán, tak i soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel v žádosti neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Naopak Nejvyšší správní soud uvádí, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. K nesprávnému posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení tak podle Nejvyššího správního soudu nedošlo. Nejvyšší správní soud shrnuje, že krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné, a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Po skutkové ani právní stránce tak nechybí ani logická vazba mezi rozhodnutím a podklady pro něj.

Pokud žadatel namítá, že mu měl být případně udělen azyl podle § 14, k tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné (§ 16 odst. 1 písm. g/ zákona o azylu) znamená, že nepřicházelo v úvahu posuzování důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a protože vyhodnocení důvodů pro neudělení azylu podle tohoto ustanovení (§ 12 zákona o azylu) je podmínkou rozhodování podle § 14 zákona o azylu (humanitární azyl), nemůže správní orgán v témže rozhodnutí posoudit podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Navíc tuto skutečnost stěžovatel uvádí poprvé až v kasační stížnosti, a proto i pro případ, že by se otázkou humanitárního azylu žalovaný správní orgán zabývat měl (o což však v tomto případě nešlo), Nejvyšší správní soud by stejně tuto stížnostní námitku s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zohlednit.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v souzené věci neshledal stěžovatelem uváděné skutečnosti, ve spojení s ustanovením § 103 odst. 1 s. ř. s., za opodstatněné. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl tzv. přednostně, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 2. března 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu